

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Uredništvo: Ljubljana: Knafljeva ulica 6. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126 vsa ponedeljka jutraj. — Naroča se posebej in velja po poštni prejemani Din 4.—, po razpisnih dostavljena Din 5.— mesečno

Japonska dobi neutralno vlado

V želji, da prepreči nadaljnji razkol med vojsko in parlamentom, namerava mikado imenovati popolnoma nevtralno vlado

Tokio, 1. marca. AA. Agencija Domej poroča o političnem položaju v japonski prestolnici in pravi, da je sedaj glavni problem, kdo bo novi predsednik ministrskega sveta in kdo bo mogel najti izhod iz sedanjega zapletenega položaja, nastalega z neuspelim vojaškim prevratom. Cesar bo po vsej priliki prosil kneza Sajonija, da mu predloži osebnost, ki bi se ji mogel poveriti mandat za sestavo nacionalne vlade v pravem pomenu besede.

manjem o kandidatih za važno mesto pravosodnega ministra. V vrstah stranke Sejukaj priporočajo koncentracijsko vlado, v kateri bi bile poleg vplivnih vojaških in pomorskih osebnosti, ki bi ji zagotovile s glasnost vojske in mornarice in poleg zastopnikov te doslej opozicijske stranke, tudi druge krepke nevtralne in ugledne osebnosti iz gospodarskih in finančnih krogov. Stranka Sejukaj misli, da mora nova vlada korenito izpremeniti dosedanjo smer v notranji in gospodarski politiki.

ne cesarski princ, pa tudi ne nobena izmed političnih osebnosti, ki jih omenjajo zadnje dni, marveč človek iz gospodarskih krogov, ki nudi v političnem pogledu popolno jamstvo nevtralnosti.

Tokio, 1. marca. AA. Agencija Domej poroča: Podpisan je dekret o odstavitvi še nadaljnjih pet mladih častnikov.

Japonska je ušla veliki nevarnosti

Washington, 1. marca o. Tukajšnji japonski poslanik Saito je imel v radiu govor, v katerem je dejal, da najnovejši dogodki na Japonskem ne bodo kršili miru na Pacifiku. Poslanik je dalje dejal, da so ekstremni imperalistični na Japonskem nevarnost za lastno državo. Prava katastrofa bi bila za Japonsko, je poudaril, če bi ti ljudje prišli na oblast. Toda do tega ne bo nikoli prišlo, ker je na Japonskem na vso srečo še dovolj zdravega razuma in pravega patriotizma, tako da lahko tudi iz najtežjih položajev srečno izvzamemo. Na podlagi vsega tega lahko rečem, da poskus vojaškega upora, ki se je te dni pripetil na Japonskem, ne bo prav nič izpremenil ne zunanje, ne notranje politike Japonske.

Zagonetna plavolaska aretirana v Braziliji

Oblasti so naposled izsledile in prijele zagonetno žensko, ki je prinesla marsejskim morilcem orožje

Porto Allegre, (Brazilija) 1. marca. r. Tukajšnje oblasti so aretirale zaradi suma soudeležbe pri marsejskem atentatu, čigar žrtvi sta bila jugoslovanski kralj Aleksander Ueditelj in francoski zunanji minister Louis Barthelemy, Katarino Sidler in bivšega avstro-ogrškega oficirja Alberta Sinieska, imenovanega Birinski. Oba aretiranca trdovratno tajita, da bi imela kakršnekoli zveze z marsejskimi zločinci. Policija pa je prišla v posest dokumentov, ki jasno dokazujejo, da sta se Katarina Sidler in Siniesko za časa marsejskega umora skupno z osmimi dru-

gimi rojaki mudila v Marseille. Katarina Sidler je ona zagonetna plavolaska, ki je marsejskim zločincem prinesla orožje. Oba aretiranca so preprečili v Rio de Janeiro, od koder bosta deportirana v Evropo in izročena francoskim oblastem ter bosta naknadno sojena v zvezi z marsejskim procesom. Vest o aretaciji zagonetne plavolasko je izzvala veliko senzacijo in splošno se pričakuje, da se bo sedaj točno razjasnila tudi skrivdva Ante Pavelića, Evgena Kvaternika in drugih zapletljivih teroristov.

Beograd je danes svečano otvoril najmonumentalnejši sokolski dom v državi

Beograd, 1. marca p. Sokolski Beograd je imel danes velik praznik. Sokolsko društvo Beograd matice I. je danes na svečan način odprlo vrata v svoj novi sokolski dom, ki nosi ponosno ime »Sokolski dom kralja Aleksandra I. Ueditelja« ter je najbolj monumentalni sokolski dom Jugoslavije. K tej slovesnosti so se zbrali poleg vse beograjske sokolske družine tudi številni predstavniki Sokolstva iz vse države s celim staršinstvom SKJ na čelu. Svečanosti sta nadalje prisostvovala kraljeva namestnika dr. Perović in dr. Stanković, člani vlade z ministrskim predsednikom dr. Stojadinovićem, za-

stopniki diplomatskega zbora in mnogoštevilni drugi odličniki. Dom je osebno posvetil patriarh Varnava ob asistenci mnogostevilnih duhovščine. Pri tej priliki je imel lep govor, v katerem je podčrtal pomen Sokolstva za vzgojo mladine in naglasil potrebo čim tesnejšega sodelovanja med Sokolstvom in Cerkvijo. Po otvoritvenem govoru staroste domačega društva so govorili še razni drugi sokolski predstavniki, nakar so gostje razgledali notranjo ureditev doma, ki je nadvse vzorna. Svečanost je zaključila krasno uspeša sokolska akademija.

V Italiji proslavljajo zmage nad Abesinci

Zahvalna služba božja v Rimu v navzočnosti kralja in Mussolinija — Slavospevi italijanskega tiska

Rim, 1. marca. AA. Agencija Stefania poroča: V navzočnosti kralja Viktorja Emanuela, predsednika vlade Mussolinija in drugih uglednih osebnosti, velikega števila vojaštva in civilnega prebivalstva ter tujih izletnikov je vojaški škof odslužil pred »altarjem domovine« poleg spomenika padlim junakom svečano službo božjo v spomin junakom, padlim v bojih pri Adui 1. marca 1896. Kralju in Mussoliniju je množica prirejela navdušene ovacije.

Alagi, kjer je svoječasno junaško padel italijanski podpolkovnik Toselli, je videl beg abesinskega vojnega ministra in njegovih čet, ki so dosti bolj izurjene modernizirane od čet v vojni leta 1895. Abesinska vojska, nadaljuje list, ki se nahaja na severnem bojišču, je obsojena zaradi nepremagljivih udarcev italijanske vojske na neizogibno katastrofo. Ista usoda bo doletela tudi abesinsko južno fronto po prodiranju italijanskih čet okoli Negelija. Italija ima v svojih rokah vse karte te igre in vsi topovi, naboji dumdumi itd. ne morejo rešiti položaja, ki je zgodovinsko neizogiben obsojen v poln. Na evropskem političnem polju, nadaljuje list, razpolaga Italija z opredeljeno močjo. Pred kratkim je francoski poslanec Archambaud, poročevalec poslanskega odbora za proračun vojnega ministrstva, mož, ki je morda tolažnik misli maršala Petaina, zadal upravičeno vprašanje, kakšno avtoriteto bo imelo in s kakšno močjo bo razpolagalo Društvo narodov, če Italija zapusti Zenevo. Zenevska ustanova po besedah tega poslanca mima nikake avtoritete nad USA, tudi ne nad Brazilijo, ne nad Nemčijo, ne nad Japonsko. Doselej je bila Italija lojalen porok locarnske pogodbe in drugih dogovorov. Sankcionizem je izpodkopal to solidnost, supersankcionizem se pa pripravlja, da jo popolnoma poruši.

Zahteve zasebnih nameščencev

Novi Sad, 1. marca. o. Tukaj se je vršilo danes veliko zborovanje zasebnih nameščencev. Razpravljali so v prvi vrsti o pokojninskem zavarovanju in sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo, da se ali razširi delovanje ljubljanskega Pokojninskega zavoda na vso državo ali pa za ostale pokrajine osnujejo posebni Pokojninski zavodi. V posebni resoluciji zahtevajo zasebni nameščenci, da se odpuste iz občinske in banovinske službe vsi oni, ki imajo še penzije; v kolikor pa so upokojenci zaposleni v privatnih podjetjih pa naj se jim odvzamejo pokojnine.

Smrt uglednega francoskega novinarja

New York, 1. marca. AA. (Havas). Umrl je Camille Lemerier glavni ravnatelj agencije Havas za Severno Ameriko.

Pokojnik se je rodil leta 1892. v Beblemheimu v Alzaciji in je končal študije na pariški univerzi. Leta 1918. se je posvetil novinarstvu ter je sodeloval pri raznih pariških listih. Od leta 1922. je bil v službi med narodnega urada za delo v Zenevi. Ko je zapustil Zenevo, se je ponovno posvetil novinarstvu in je bil nekaj časa tudi dopisnik ameriškega lista »Chicago Daily News«. Leta 1931. je postal dopisnik v Berlinu in je tam ostal do leta 1933. takrat je pa postal glavni ravnatelj Havasa za Severno Ameriko s sedežem v New Yorku. Umrl je po kratki boleznii.

Krvavi spopadi v Španiji

Delavski voditelj Lopez ubit

Madrid, 1. marca. AA. Iz Gijona poročajo, da je neki neznanec ubil z revolverjem delavskega voditelja Edvarda Lopezja. Morilec je pobegnil. V Sevilji je policija zaradi spopada med fašisti in komunisti aretirala štiri fašiste in jih odpeljala na sodišče, ki je pa takoj izpustilo tri izmed njih. V trenutku, ko so oproščeni fašisti odhajali iz sodne palače, je začela streljati nanje skupina komunistov. Policija je takoj posegla vmes. Dva fašista in en komunist so ranjeni. Iz Madrida je prišel poseben komisar, da prevzame policijsko upravo in prepreči take atentate.

Samomor znanega nemškega založnika

Berlin, 2. marca. r. Znan založnik Oskar Siebeck, lastnik založbe Mohr v Tübingenu, je izvršil samomor. Vzrok njegovega obupnega dejanja je težaven gnotni položaj njegovega podjetja, ki je še pred kratkim imelo svetovni sloves. Založba Mohr je v glavnem izdajala dela iz bogoslovja, zgodovine, narodnega gospodarstva in prava.

Saharski pesek v Alpah

Dunaj, 1. marca o. Zaradi silne depresije v Alpah je prišlo po vsem alpskem področju močno snežiti. Ponekod je zapadlo že meter snega. Zaninljivo pa je, da so vetrovi prinesli iz Afrike velike količine saharskega peska. Sneg je zaradi tega rumenkaste barve, kar je v Alpah zelo redek pojav.

Razpust fašistične organizacije v Mehiki

Mexiko, 1. marca b. Predsednik Mehike je odredil razpust fašistične organizacije zlatih sracij.

Sklepi konference Zveze trgovskih združenj

Split, 1. marca o. Danes je bilo končano dvodnevno zasedanje osrednje uprave Zveze trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije. Sklenjeno je bilo, da se priredi letošnji kongres trgovcev v času od 16. do 18. maja v Beogradu. V celi vrsti resolucij zahtevajo dalje, da se prekine z dosedanjo nezno prakso stalnega odlaganja plačil kmečkih dolgov in da se sprejme zakon o splošni ureditvi dolgov ne samo za kmetce, marveč za vse gospodarske panoge. Postopek glede dolgov naj se spet prenese na sodišča. Resolucija zahteva nadalje, da se umakne sedanji zakonski predlog o gospodarskih zadrugah, ter da se proglase nabavljalne in konzumne zadruge za običajne trgovine, ter za njih uveljavijo vse

določbe trgovskega zakona, obitnega zakona in zakona o neposrednih davkih in taksnega zakona. Ker se tiče velikih trgovskih hiš, kakršne se v zadnjem času smujejo, ugotavljajo trgovci, da naše gospodarska struktura in konzumna kapaciteta še nista dosegli takega razvoja, da bi moglo obstojati take veletrgovine, ki bi skupej našemu gospodarstvu, Zaredu tega naj se s posebnim zakonom zabranijo. V kolikor pa že obstojajo, naj se jim zabrani vsako nadaljnje razširjenje. V posebni resoluciji opozarjajo na škodljivost kartelov in zahtevajo njihovo prepoved. Končno zahtevajo korenito reformo celokupnega davčnega sistema.

Podaljšanje stanovanjske zaščite v ČSR

Praga, 1. marca. r. Kljub temu, da so se stanovanja v zadnjih letih že dokaj pocenila ter da tudi češkoslovaški hišni posestniki vodijo najhujšo borbo proti zaščiti najemnikov, se je vlada odločila, še za dve leti podaljšati stanovanjsko zaščito. Pod zaščito bodo ostala enosobna stanovanja do 1. julija 1938, dvosobna stanovanja pa do 1. julija 1937, dočim se za vsa ostala stanovanja in lokale stanovanjska zaščita s 1. aprilom ukine. Zaščita pa je vezana tudi na višino dohodkov stanovanjskega

najemnika. Za enosobna stanovanja velja znižata za samce in poročene brez otrok, ki imajo največ 15.000 Kč letnih dohodkov, za poročene z otroci pa, če imajo največ 18.000 Kč letnih dohodkov ter za dvosobna stanovanja za samce odnosno poročene brez otrok, če imajo manj kakor 24.000 Kč letnih dohodkov in za poročene z otroki, če imajo največ 30.000 Kč letnih dohodkov. Novi stanovanjski zakon bo v četrtlet predložen poslanski zbornici.

Huda prometna nesreča v Pragi

Praga, 1. marca. r. Na Vavčavskem Namesti v Pragi se je pripetila večeraj popolnoma huda prometna nesreča. Voz cestne železnice, ki je privozil iz Fochove ulice, se je iztiril iz Fochove ulice, se je iztiril iz se zaletel v ošbni avtomobil. Avtomobil je popolnoma razbil ter je začel goreti. Železniški voz je drvel dalje, se zaletel v nasproti prihajajoči voz cestne železnice, odskočil nato na hodnik in

se tam prevrnil. 36 oseb je bilo ranjenih ter so jih morali deloma prepeljati v bolnico. Med ranjenimi je 13 žensk. V avtomobilu, ki ga je voz cestne železnice razbil, je bil znani praški urolog docent Karlove univerze dr. Josef Reisek, ki je bil tako poškodovan, da je med prevozom v bolnico umrl.

Pet komunistov za enega hitlerjevca

Berlin, 1. marca. r. Po šestmesečni razpravi je bila večeraj pred porotnim sodiščem v Berlinu objavljena sodba v procesu proti obtožencem, ki so bili obdolženi, da so organizirali napad na lokalne hitlerjevke SA-oddelka v Richard strasse, pri čemer je bil lastnik lokala ubit, dva člana hitlerjevskih napadalnih oddelkov pa ranjena. Napad se je izvršil pred 4 in pol letom. Obtoženci so bili že takrat obsojeni na daljše zaporne kazni, ki so jih tudi že

odsedeli. Pod sedanjim režimom pa je bil proces obnovljen. Pet obtožencev, neki Zimmermann, Schwerts, Blanck, Schrötter in Schulz je bilo proglašeno za komunist ter so obsojeni na smrt, ostalih 11 soobtoženih je bilo obsojenih na ječo, skupno na 133 let, eden izmed obtožencev na 9 mesecev zapora, dočim je bilo 8 obtožencev amnestiranih. Sodba je vzbudila v vsej javnosti veliko pozornost.

Vojski rasa Kasa in Sejuma obkoljeni?

London, 1. marca. AA. Po abesinskih neuradnih poročilih so Abesinci iz strateških razlogov zapustili nekatere postojanke v pokrajini okoli Ambe Alagija. Po poročilih iz eritrejskega vira se je pa večeraj začelo gibanje italijanskih čet za obkolitev Tembijena. Tega gibanja se udeležujejo tri velike italijanske formacije, skupaj 15.000 mož. Kakor hitro so Abesinci opazili, kaj jim grozi, so se skušali umakniti na zapad, toda Italijani so bili med tem že v znatni meri izvršili svojo namero, tako da so mogli presekati pot vojski rasa Kasa in rasa Sejuma. Pravijo pa, da se je rasa Sejuma vendarle posrečilo uiti Italijanom z delom vojske, še preden je moglo stopiti v akcijo italijansko topništvo. Vojska rasa Kasa je popolnoma obkoljena in je prisiljena ali na kapitulacijo ali pa na obupen poskus, da si utre pot skozi

Kaj pravijo Abesinci

pad in vzhod, da čimbolj razširijo tigrejsko fronto. Na vzhodu se nahaja danakilska puščava, ki je neprehodna tudi za Abesince, na zapadu pa strma dolina reke Takave, ki predstavlja skoraj nezavzeto naravno defenzivno črto. Prodiranje Italijanov proti Alagiju ima za posledico gibanje abesinskih čet v Tembieniu in tudi v pokrajini Siri, kjer tvegajo, da jih Italijani ne odrežejo od ostalih formacij na tigrejskem bojišču.

Knez Starhemberg potuje v Rim

Dunaj, 1. marca. AA. (Stefani). Vicekancelar knez Starhemberg odpotuje v Rim po vsej priliki 4. marca t. l.

Konec gladovne stavke poljskih rudarjev

Pariz, 1. marca. AA. Havas poroča iz Varšave: 2.000 rudarjev, ki so stavkali z lakoto teden dni v rovih »Julij« in »Kazimir« pri Katowicah, se je vrnilo iz rovov in so spet začeli delati. Delavci čakajo odločitve arbitražne komisije, ki jo je določil ministrski svet.

Konec gladovne stavke poljskih rudarjev

Pariz, 1. marca. AA. Havas poroča iz Varšave: 2.000 rudarjev, ki so stavkali z lakoto teden dni v rovih »Julij« in »Kazimir« pri Katowicah, se je vrnilo iz rovov in so spet začeli delati. Delavci čakajo odločitve arbitražne komisije, ki jo je določil ministrski svet.

za nekatere vrste ladj kvantitativna koncesija v skladu s sklepi, ki jih bo sprejela pomorska konferenca.

Obrtniki v borbi za obstoj

Živahne razprave na občnem zboru Obrtniškega društva - Odločna akcija za rešitev Vajenskega doma

Ljubljana, 1. marca. V Zvezdi se je snovi vršil občni zbor Obrtniškega društva, ki je razpravjal med drugim o dveh perečih stanovskih vprašanjih, o težkem položaju obrtništvu v dobi gospodarske krize in o obstoju Vajenskega doma, ki je pod novo mestno upravo ogrožen. Zavoljo tega ni čuda, da je bila udeležba polnoštevna in da so bile debate tu pa tam prav živahne. Med drugimi so prisostvovali zborovanju tudi nestor naših obrtnikov, ustanovitelj društva g. Engelbert Franchetti, mestni svetnik Martinčič, ki je član Obrtniškega društva, hkratu pa tudi eden glavnih snovateljev katoliške, usmerjenega Vajenskega doma v Kersnikovi ulici, in pa tajnik zbornice za TOI dr. Pretnar.

Zborovanje je otvoril predsednik Rebek, ki je v uvodu poudaril, da poteka letos trideset let, odkar Obrtniško društvo obstoji, nato pa je podal nazorno sliko o gospodarskem stanju našega obrtništvu. Kljub slabi zaposlitvi obrtniških obratov se je davčni predpis v Ljubljani ravno na račun obrtnikov zvišal v številnih pravnih za 50, nekajkrat pa celo za 100% in še več. Od leta 1930. obrtnišvo hitro napreduje in je v teh letih padlo za celih 14% leta 1930. je bilo vseh obrtnikov v mestu 2.277, ob koncu lanskega leta pa samo še 1.959. Čeprav se je številčno razmerje med obrtništvom in prebivalstvom izboljšalo, tako da pride dandanes 31,8 prebivalcev na enega obrtnika, medtem ko pred petimi leti znašala ta številka še 25,65, je vendarle res, da te povisek ne pomeni nikakega gospodarskega izboljšanja za obrtnika. Eden glavnih razlogov za to je kriza našega denarništvu, iz katere se je rodila slaba konjunktura, vsem težavna pa se pridružuje še nezaželene posledice sušmarstva in nelojalne konkurence. V splošnem je kriza privedla obrtnike do tega, da prevzamejo naraščajočo pramo to nizkih cenah.

Številke govore

Drastično sliko o položaju obrtnikov nam proži statistika o čevljarstvu, ki vzdržema hira. V zadnjih petih letih imamo 16 čevljarjev manj, tako da pride za 455 prebivalcev (nasproti prejšnjim 386) na eno delavnico. Krojači in krznarji so v tej dobi izgubili 98 obratov, krojačice 20, izdelovalci perila 38, izdelovalci plečnin 7, ključavničarji 2, kleparji 6, mehaniki 1, elastičarji 5, zidarji 3, tesarji 4, mizarji in kolariji 9, grafiki 1, sedlariji in tapetniki 24, krovcji 1, vrtnarji 8. V nekaterih strokah pa se je odprla nesorazmerna množica novih obratov: brivci 38, modistinje 9, fotografji 3, vodovodni instalaterji 2, plinski instalaterji 4, kovačji 8, pekci 27, mesarji 14, graditelji 21, soboslikarji in plekarji 11, knjižgozvezi 5, rudarji 1, sodavčarji 3, elektrotehnikji 7, dimnikarji 1, prevozniki 10, gostilničarji pa celo 36 obratov, tako da pride danes v Ljubljani ena gostilna za 270 prebivalcev. Ostali rokodelski in prosti obrti so nazadovovali za 306 obratov.

Predsednik je poudarjal potrebo stanovskih organizacij, in složnega skupnega dela in čim boljše zastopstva v javnih korporacijah. V mestnem svetu je bilo Obrtniško društvo do nedavno zastopano po 6 članih, ob zadnjem preimenovanju pa sta ostala v mestnem svetu samo Avgust Martinčič in Miroslav Zupan. V novem banškem svetu pa sploh ni nobenega obrtnika. Ob kritičnem prikazu novega mestnega proračuna je govornik grajal preobčutno povišanje davkov, taks in trošarin, obenem pa se zavzemal za pocenitev električnega toka in plina v obrtniških obratih. Predsednikova izjava so zborovalci sprejeli z navdušenim odobravanjem, nato pa je tajnik Špetič podal podrobno delovno poročilo, ki obsega poslovnost dveh let, ker je lani občni zbor društva izvolil. Iz blaginikovovega poročila povzemamo, da tvorijo največje postavke med izdatki podpore onemoglim obrtnikom in posojilo Vajenskem domu. Po kratki izjavi mestnega svetnika Martinčiča je bil proračun za novo poslovno leto sprejet proti njegovemu glasu. Na predlog revizorja Brečelnika je občni zbor soglasno izrekel razrešnico odboru, nato pa se je pričela razprava o Vajenskem domu.

Za vzgojo naraščaja

Predsednik je v kratkih obratih očrtal zgodovino te velevalne ustanove, ki so jo mojstri začeli snovati leta 1928, da bi nudila vajencem proti nizkim stroškom dobro urejeno stanovanje, hrano, vzgojo, prosvetno ter socialno in zdravstveno zaščito. Račun je pokazal, da bi se dom rentiral, če bi imel 40 gojencev. To število je zavod kmalu po ustanovitvi tudi v resnici dosegel in prekoračil. Iz nekaterih drugih oskrbovališč, ki jim niso mogla nuditi dovolj higienskega bivanja, so se gojenci z veseljem preselili v novi dom, mestna občina pa mu je zaupala nekaj svojih varovancev in mu pridružila še svojo dečjo postajo, tako da ima danes 75 stalnih prebivalcev. Med njimi je 42 vajencev, 3 vajence, 3 pomočniki, ostali so gojenci dečje postaje, s hrano pa oskrbuje zavod dnevno vsa 136 oseb. Zdravstveno stanje prebivalcev Vajenskega doma je bilo ves čas prav zadovoljivo, prav tako velja med njimi vzorna disciplina. Za oskrbo gojencev se je v preteklem letu potrošilo, 200.717 Din, od česar so prispevali vsak za svoje varovance uprava 63.817, mestna občina za vajence 19.380, za deca 45.185. Zbornica za TOI 8.009, plačujoči gojenci pa 64.325 Din. Za vajenca znaša celotna oskrbina 350 Din na mesec, za gojenca dečje postaje pa 300 Din. Za inventar je kuratorij doma lani potrošil 20.926 Din in je med drugim nabavil tudi 30 novih postelj.

Posebno zanimivi so bili podatki, ki jih je predsednik navajal o udeležbi mestne občine pri Vajenskem domu. Na osnovi kredita 50.000 Din, ki je določen v mestnem proračunu za vsako leto, plačuje občina domu stroške za potrošnje električne

Pri pojavih zastrupljenja povzročeni po pokvarjenih jedilih, je pravočasno uporabljena naravna

FRANZ-JOSEFOVA

grenčica dobro sredstvo. Org. reg. S. br. 16485/36

ga toka, vodarino in kurjavo. V celoti je občina v treh letih potrošila za kurjavo Vajenskega doma 9.900 Din, kar je pa bilo za potrebe zavoda mnogo preveliko in je moral kuratorij na svoje stroške nabaviti še za 33.877 Din premoga in drv. Za vajence in deca, ki so v njeni oskrbi, je mestna občina lani in predlanskim izplačala Vajenskem domu 113.994 Din, a te vsote ni mogoče smetrati za kakšno podporo, ker bi morala vsaj toliko plačati za oskrbo svojih varovancev tudi kateremukoli drugemu zavodu. Denarnih podpor mestna občina Vajenskem domu ves čas njegovega obstoja ni plačala nobenih, pač pa mu je na račun dečje postaje še iz septembra lanskega leta dolžna manjši znesek. Na koncu je predsednik opozoril še na dragoceno prosvetno delo, ki ga je Vajenski dom opravil med vsotimi gojenci. V domu je bilo prirejenih ta čas 57 predavanj, ki so jih po večini oskrbeči predavatelji ZKD, dvakrat je predaval po eden izmed vajencev, da poučnih razgovorov med mojstri in vajenci ne štejemo, zraven. Poročilo je na zborovalce napravilo najugodnejši vtis in živahno pritrjevanje je pričelo, da so obrtniki enodušni v svoji volji po Vajenskem domu.

Vajenski dom mora ostati

V debati, ki je sledila, je mestni svetnik Martinčič zopet skušal prikazati vprašanje Vajenskega doma v luči, ki je ustanovi najmanj prijazna, a je s tem le poka-

zal primer, kako se interesi obrtniškega stanu ne zastopajo. Predsednik Rebek je očitno izjavil pri tej priliki, da Obrtniško društvo nima niti malo namena, nasprotovati zasnovi mestne bolnišnice, ki pomeni vsekakor lep, in nad vse potrebno pridobitev za Ljubljano. Zato je kuratorij Vajenskega doma tudi pripravljen, da zavod preseli v Waldherrjevo hišo, v kateri pa bi morala mestna občina izvesti nekaj najnujnejših adaptacij, hkratu pa bi morala mestna občina dati zagotovilo, da bo zavod, za čigar izpolnitev je kuratorij investiral v Šentpetrski vojašnici lepe denarje, lahko nemoteno deloval vsa doba, ki je dogovorjena v pogodbi. Po kratki debati, v katero je razen mestnega svetnika Martinčiča posegel tudi predsednik okrožnega odbora Igljič, je občni zbor soglasno sklenil, da Obrtniško društvo aneksto na zastopnik obrtništvu v mestni občini, naj brani interese svojega stanu, tudi kar se tiče obstanka Vajenskega doma. Odbor sam pa naj skuša urediti stvar z mestno občino tako, da ne bosta trpela škoda ne občina ne Vajenski dom.

Potem ko je imel še obrtni referent Zbornice za TOI dr. Pretnar lep nagovor, v katerem je poudarjal potrebo sloge v obrtniški stanovski akciji, je bil soglasno izvoljen novi odbor s predsednikom Rebekom, podpredsednikom Igljičem in tajnikom Špetičem, vanj pa so pritegnjene tudi nekatere mlajše moči. Na predsednikov predlog je bil pred zaključkom zbornice sklenjeno, da priredi društvo za svoj tridesetletni majhno proslavo z razvitem društvenega prapora, da se nabelnik industrijsko-obrtnega oddelka dr. Marn za zasluge našemu obrtništvu imenuje za častnega člana in da društvo avgusta ali septembra priredi poučno potovanje v Švicco ali Nemčijo.

Sloviti ker in Balalajka - Jazz orkester
„RUSLAN“
nastopa od danes naprej vsak večer
V RESTAVRACIJI „EMONA“

Za živahnejšo gradbeno delovnost
Občni zbor Združenja graditeljev

Ljubljana, 1. marca. V zbornici za TOI so se dopoldne zbrali na občnem zboru Združenja graditeljev zastopniki one obrtno-industrijske panoge, ki jo je gospodarska kriza brez dvoma najbolj v živo zadela. Zborovanje je otvoril predsednik stavbenik Ivan Bricej. Nekaj naglih podatkov najbolj nazorno osvetljuje katastrofalne posledice gospodarske krize v naši državi. Na 380.000 davčnih računov je lani prišlo 195.252 davčnih ru-bežev, pa ni čuda, če se je število trgovskih in obrtnih obratov skrčilo od začetka leta 1932. do konca septembra lani za več ko 7.400.

Na področju ljubljanskega sodišča se je zadnji čas prodalo 69 posestev daleč pod cenilno vrednostjo, samo pri štirih posestvih so najvišje ponudbe dosegle cenilno vrednost. Teh 69 posestev je bilo cenjenih na 13,7 milijonov, prodana pa so bila za 9,3 milijone Din, torej nekako za 65% cenilne vrednosti. Brezposelnosti ni mogoče odpraviti, ker malenkostna javna dela niso večer ne pomenijo. Zasebna gradbena iniciativa se še zmerom ni premaknila z mrtve točke in povprečna zaposlitev v tej panogi znaša v Sloveniji nekako 10% one iz leta 1930. Iz teh dejstev lahko gospodar utvotovi, da drvimo z naglico v gospodarsko propast. Država je investirala za nove železnice, ceste, mostove in za druge javne naprave nad 5.600 milijonov Din in na Slovenijo je od tega odpadlo nekaj mallega nad 230 milijonov ali dobre 4%. Spričo dejstva, da Slovenci sorazmerno največ plačajo za državno blagajno in da bi nam morala država že z ozirom na naš tujski promet posvečati največjo pozornost, bi morala država pred vsem v dravski banovini pričeti z gradnjo modernih avtomobilskih cest. Če bi imela Slovenija primerne avtomobilske ceste, bi ob tako krasni alpski legi in ob ugodno razvitem gostinstvu lahko privabili v deželo ogromno število tujcev, ki bi dajali mnogo za-služka agrarno pasivni deželi, državi pa mnogo koristi s tujimi delnicami in valutami.

Na koncu je predsednik orisal smernice, po katerih bi bilo treba iskati izhoda iz današnjega stanja. Med nesčetimi predlogi, kako odpraviti brezposelnost, se je pričela propagirati tudi misel, naj se ustanove delavskih bataljoni, češ da bo z njimi mogoče za majhen denar izvršiti velikanska javna dela. Če je samo v Sloveniji 50.000 delavcev brez posla in če naj bi vse te zaposlili pri minimalni dnevni mezdi 25 Din, bi zneslo to nad 30 milijonov na mesec ali letno blizu pol milijarde. Te številke povedo, da iz te zamisli ne bo nič. V zvezi s pomanjkanjem denarja in po-

trebo demokratičnih odnosov našega gospodarstva pa bi bilo dobro načeti vprašanje onih bogatih ljudi, ki so si pridobili mnogo denarja po svoji zvižanosti. Za ves narod, pa tudi za državno blagajno bi bilo koristno, če bi pregledali premoženje vseh državljanov, pa bi ga takim odvzeli, ki ne bi mogli dokazati, da so si ga prislužili na pošten način. Prav tako bi bilo važno izvedeti, na čigavo pobudo je bila Narodna banka prisiljena zmanjšati denarni obtok, kar je imelo za nas samo slabe posledice, medtem ko so drugi imeli od tega le koristi. Graditelji se ne bodo mešali v politiko, imajo pa pravico in dolžnost, zanimati se za vprašanje, kaj je naše mizerno gospodarsko stanje zakrivilo in kaj ga vzdržuje naprej.

Iz delovnega poročila, ki ga je podal strokovni tajnik Kramaršič, povzemamo, da je bilo ob koncu lanskega leta med 79 člani združenja 14 takšnih, ki ne obratujejo. V kako ogromni meri je gradbena stroka nazadovala v letih krize, najbolj zgovorno označuje dejstvo, da so imeli člani leta 1932. zaposlenih še 276 vajencev, danes pa jih imajo samo še 81. Cesta Ljubljana - Kranj, ki ne pride do realizacije, naj bi se oddala v več partijah, da bi moglo dela več podjetnikov, pa tudi manjši med njimi. Pri oddaji javnih del bi bilo treba uveljaviti načelo, da se najnižji pa tudi najvišji ponudnik vsakokrat izključita. Ko je bil sprejet še obračun in proračun za prihodnje leto ter je bila upravi soglasno izrečena zaupnica, je predsednik okrožnega odbora Igljič v kratkih besedah pohvalil vzorno delovanje organizacije, ki jo je treba staviti za vzgled vsem drugim obrtniškim društvom.

Pri volitvah je bil vnovič oglasno izvoljen za predsednika Ivan Bricej, ki pa je to čast odlonil. Za velike zasluge, ki si jih je pridobil za stanovsko organizacijo s svojim delom v odboru, ki mu pripada že 16 let, in kot predsednik, ki je dvanaest let z največjo vzpodbudnostjo in požrtvovalnostjo zavzemal to funkcijo, ga je občni zbor soglasno izvolil za častnega člana, za novega predsednika pa je bil izbran stavbenik Miroslav Zupan. Pri razpravi o samostojnih predlogih je bilo še sklenjeno, da združenje uvede po vzgledu trgovcev starostno zavarovanje, na pobudo stavbenika Ogrina pa je občni zbor naložil novemu odboru, naj protestira proti izvedbi predloga o ustanovitvi delavskih bataljонов, ki ga je stavil mestni župan dr. Adlešič v banškem svetu, pač pa naj se zavzame za to, da bi se vršilo čim več javnih del, ki naj se redno izvršujejo v režiji zasebnih podjetij.

Zaradi nesrečne ljubezni
V Mostah je skočil 30letni Bernard Plahuta pod vlak, ki je nesrečno žrtev razmesaril

Ljubljana, 1. marca. Pokojni Plahuta je bil nedavno uslužen pri dvigalu na nebotičniku. Ker pa je bil nereden in je tudi večkrat izostal, so ga naposled odpustili. To ga je sicer malo poir-lo, vendar se zaradi tega ni preveč žalostil. Seznanil se je bil z neko mladenko, ki se pa ni mogla zanj ogreti. Ko je spoznal, da so zaman vsi njegovi napori, da bi ga dekle uslišalo, je sklenil izvršiti samomor. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Križu.

Z. K. D.
SAMO ŠE DANES OB 4.
Micky in Silly
revija
VSTOPNINA SAMO 3.50 DIN

ELITNI KINO MATICA
JUTRI PREMIERA VELEFILMA PO ROMANU EMILA ZOLAJA
„NANA“
V GLAVNI VLOGI BOŽANSKA ANA STENOVA
Film je po svoji vsebini senzacija sezone.

Ljubljanska nedelja

Ljubljana, 1. marca. Po vremenskih poročilih je v hribih zapadlo precej snega, a kljub temu zime ni prav nič čutili. Pomlad prihaja letos prav zgodaj v deželo. V soboto ponoči je deževalo, opolnoči je še bliskalo in grmelo kakor poleti, a danes se je vreme neko. Liko popravilo in popoldne je bilo celo sočno.

Diplomirani tehnik so zborovali

V beli dvorani hotela Uniona so se dopoldne zbrali na občnem zboru svoje stanovske organizacije diplomirani tehnikji, absolventi tehnične srednje šole, ki prav te dni praznuje 25 letnico svojega obstoja in 15-letnico, odkar je nekdanja višja obrtna šola prejela svoj sedanji naziv. Zborovanju so med drugimi gosti prisostvovali tudi inšpektor Presl za banovinsko upravo, univ. prof. dr. inž. Kralj v imenu komisije tehnične dela, direktor Reissner in prof. inž. Premelj za TSS ter inž. arh. Khram za združenje inženjerjev in arhitektov.

Iz poročil, ki so jih podali predsednik Senk, tajnik Zuccato in blagajnik Brihi, povzemamo, da se združenje diplomiranih tehnikov bori z zadnji čas predvsem za zagotovitev stanovskih pravic, ki jih bosta obravnavala novi zakon o pooblaščenih inženjerjih in pravilnik k obrtnemu zakonu. Diplomiranim tehnikom je toliko težje uveljaviti njihove upravičene zahteve, ker jih v javnosti pogostokrat zamenjajo s praktičnimi tehniki, in vendar vodi pot do diplome samo prek, nižje srednje in tehnične srednje šole, medtem ko so praktični tehnikji samo absolventi delovskih šol. Organizacija je v svojih težnjah našla popolno razumevanje pri komiteju tehnične dela in upati je, da bodo njeni predlogi v zakonu in pravilniku prodri-li.

Zborovanje so pozdravili tudi dr. inž. Kralj, inšpektor Presl, prof. inž. Premelj in zastopnik glavne uprave Peter Brem, ki je prečital pismo predsednika glavne uprave Mozetiča. Na koncu je bil soglasno izvoljen novi odbor, v katerem so predsednik Brihi, podpredsednik Miklavčič, tajnik Zuccato, blagajnik Pavšič, gospodar Kraigher, odborniki Pirnat, Sluga, Korosec, nadzorni odbor pa tvorijo Senk, Pramrov in Kralc.

Ustanovitev Zveze legionarjev Jugoslavije

Celje, 1. marca. Danes dopoldne se je vršila v hotelu »Evropia« v Celju konferenca vseh organizacij, katerih člani so se v burnih prevratnih dneh borili izi svobodo severnih krajev Jugoslavije. Konferenca se je udeležil zastopnik zagrebškega Združenja borcev dobrovoljcev za svobodo severnih krajev Jugoslavije g. Radoje Hudoklin, sresko organizacijo dobrovoljcev je zastopal g. Fon. Zvezo Maistrovih borcev predsednik g. dr. Anton Dolar, glavni odbor Legije koroških borcev podpolkovnik g. Milivojevič, oblastni odbor Legije koroških borcev iz Beograda narodni poslanec g. Dobršek in Malgajeve četnike g. Rajko Kotnik iz Guštana. Poleg tega so bile pa po delegatih zastopane še druge organizacije koroških borcev iz vseh krajev Slovenije.

Konferenco je otvoril predsednik Legije koroških borcev g. Milivojevič, ki je v uvodu prve besede posvetil najvišjemu komandantu Nj. Vel. kralju Petru II. Po objavi dnevnega reda je bil soglasno izvoljen za predsednika konference zagrebški delegat g. Hudoklin, ki je izvolitev sprejel in nato v lepem govoru orisal stališče zagrebškega združenja do vprašanja združitve vseh sorodnih organizacij. Njegova organizacija je pripravljena, da se pridruži pokretu. Narodni poslanec g. Dobršek je naglašal, da se pokret koroških borcev v Beogradu in okolici lepo razvija. Stališče zagrebškega delegata glede združitve vseh teh sorodnih organizacij se je pridružil tudi delegat Maistrovih borcev g. dr. Dolar. Zastopnik glavne odbora Legije koroških borcev g. Staudegger je bil mnenja, naj se združijo vse tri organizacije v novo

Zaključek bolgarskega tedna

Prireditve bolgarskega tedna, ki so v vsej naši javnosti naletele na prav topel odziv, so se v soboto zvečer zaključile s predstavo znane satire iz bolgarskega političnega življenja, Kostova »Goljemanovac«. Pred pričetkom igre je predsednik Jugoslovensko-bolgarske lige, ravnatelj Pustoslavsek nagovoril občinstvo z nekaj lepimi besedami o pomenu kulturnega, gospodarskega in političnega zblizanja obeh bratskih narodov in njegov govor je izzval med občinstvom mnogo iskrenega pritrjevanja. Uprizoritev »Goljemanovac« je na drastičen način slika denarje in nehanje prevnetega političnega stramuba, kakršnih tudi pri nas ne manjka, je dosegla pri gledalcih prav lep uspeh in je dostojno zaključila teden, da si želimo še mnogo tako lepo zamišljenih prireditev.

Razstava bolgarske grafike samo še nekaj dni

Hkratu z zaključkom bolgarskega bolgarskega tedna bi se bila morala danes zaključiti tudi razstava mlade bolgarske grafike, a rastoče zanimanje, ki ga je pokazala kulturna Ljubljana prav zadnje dni za umotvorne najmlajše bolgarske generacije, je napopolno priredile, da so jo podaljšali še za nekaj dni. Danes dopoldne je imel upravnik Narodne galerije Zorman vodstvo po razstavi in pri tej priliki se je v Jakopičevem paviljonu zbrala množica vnetih gledalcev in poslušalcev. Upravnik Zorman je s preprosto, jasno besedo očrtal razvoj bolgarske upodabljajo, če umetnosti od početkov do danes, nato pa je od slike do slike tolmачil delo vsakega umetnika posebej.

Pod avto je prišel

Včeraj popoldne se je pripetila na križišču pri Sv. Petru prometna nesreča, katere žrtev je postal 60letni brezposelni delavec Juraj Zupet, ki je prišel pod vojaški tovorni avtomobil. Mož je dobil resnejše poškodbe in so ga morali takoj prepeljati v splošno bolnico.

Včeraj popoldne se je pripetila na križišču pri Sv. Petru prometna nesreča, katere žrtev je postal 60letni brezposelni delavec Juraj Zupet, ki je prišel pod vojaški tovorni avtomobil. Mož je dobil resnejše poškodbe in so ga morali takoj prepeljati v splošno bolnico.

Z sestanka so bile poslane vdanostni brozavki Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu in pozdravna ministru za vojsko in mornarico. Sprejeta je bila resolucija o ustanovitvi nove zveze iz treh sorodnih organizacij; k tej zvezi je vključena tudi zveza vojnih dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije. Posebna resolucija, v kateri zahtevajo borci, ki so se ob prevratu prostovoljno javili v dobrovoljske odrede za obrambo ogroženih mej mlade Jugoslavije, da se jim prizna pravica dobrovoljstva, je bila poslana vladi. Naposled je bila sprejeta tudi spomenica, ki se nanaša na usodo naših rojakov v slovenskem Korotanu.

Sveže najfinišje norveško
RIBJE OLJE
iz lekarn
DR. G. PICCOLIJA
V LJUBLJANI - se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Kupujte domače blago!

V veliki žalosti sporočamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša ljubljena mama, stara mati, sestra, teta in tašča, gospa
ANA ŠERBEC
roj. KAVČIČ-BARACHINI
umrla davi ob pol 6. uri po kratkem trpljenju v 81. letu starosti, udana Bogu.
Pogreb blage pokojnice bo jutri v ponedeljek 2. marca ob pol 17. iz hiše žalosti, Tyrševa cesta št. 43, na pokopališče pri Sv. Križu.
Ohranimo ji blag spomin!
Ljubljana, Maribor, Hrastnik, Kralupy n. V., dne 1. marca 1936.
Žalujoče rodbine: ŠERBEC, PUC, BARACHINI

V podsavaznem prvenstvu

o bile večeraj kar štiri tekme, v katerih so zmagali Primorje, Celje in Atletiki, točki pa sta delila Maribor in ČSK

Ljubljana, 1. marca. Glevni sportni dogodki današnje nedelje so bile štiri nogometne tekme, za podsavazno prvenstvo, od katerih je eno »doživela« tudi Ljubljana. Na igrišču Hermes na sta se mučila za dve prvenstveni točki Ilirija in Celje vse dotlej, dokler ni Celje po nerodnosti ilirijanskega vratarja potisnilo žogo v gol in spravilo s tega važnega srečanja popoln izkupiček.

Kdor je tekmo videl, mu je jasno vse, kdor pa ni bil navzočen, se bo zaman trudil takšnemu nenavadnemu izidu, še bolj pa trdim besedom, ki smo jih morali zapisati na račun obeh nastopajočih moštev. Ne gre za to, kdo je spravil tisti dve točki, ni najbolj važno, da je bilo na travniku nogometno moštvo kluba, ki ima to sekcijo celih 25 let ter je imelo za nasprotnika nogometnega prvaka tretjega

sportnega središča v Sloveniji, brez dvoma pa dajeta mnogo misliti višina in način igre, ki sta je pokazala današnja predstavnika našega najboljšega razreda. Kaj pomeni večno turniranje, kaj pomeni obupni klubi za čim večji posej in izdatnejšo materialno in moralo podporo naših nogometašev, če se pa takrat, ko jih pride gledat vsaj nekaj sto ljudi, pokažejo v formi, ki more vzbuditi kvečjem pomilovanje. Za igre, kakršne smo gledali danes na Hermesovem igrišču, je naša publika vendarle prezrela in ji bo v bodoče lahko in prav gotovo pokazala hrbet. Vse ostalo je pa stara pesem...

V Mariboru so Čakovčani odnesli samo pol uspeha, v Celju so se Atletiki povzpeli nad Rapida, v Kranju pa so Primorjasi poželi sigurni dve točki.

njavali toda nobeni strani ni uspelo doseči gola. Na Rapidova polovici se je igralo za malenkost več kot na domača. V tem delu je bila igra precej nezanimiva.

Po odmoru je postala igra vse bolj živahna, ostra in napeta. V 5. min. je Rapidov igralec po nesreči trčil ob lastnega vratarja in ga težko poškodoval, tako da je moral zapustiti igrišče in je Rapid od konca igral samo z 10 mošči. V 12. min. je Rapid zvedel hiter prodor. Vrdnik je bil na mestu in poslal žogo v mrežo. 1 : 0 za R. Domači niso klonili in začeli pritiskati. V 26. min. je v gneči pred Rapidovim golom Krampuš našel luknjo in poslal v mrežo 1 : 1. 4 min. pozneje je isti igralec pretvoril lep center desnega krila v zmagonosni gol 2 : 1 za A. Rapid je zdaj zbral vse moči, da bi izenačil, toda domači so se vrgli na obrambo in rezultat je ostal neizpremenjen.

Tekmo, ki so jo sicer tesno, pa zasluženo dobili Atletiki, je sodil g. Čamernik iz Ljubljane strogo in objektivno.

Dopoldne je bila prijateljska tekma med Jugoslavijo in Retjem iz Trbovlj, ki se je končala neodločeno 1 : 1 (0 : 0).

nirano rezervo. To stvar je sodil g. Jenko.

Primorje : Korotan 7:3 (4:0)

Kranj, 1. marca. Primorjasi, ki so morali danes odigrati prvenstveno tekmo s kranjskim Korotanom, so se sprva težko znašli na izredno majem igrišču v Kranju. Večinoma so bili sicer v napadu, toda skoraj vsa enajstorična Korotana se je zbrala na svoji polovici igrišča ter popolnoma zabarikadiral vrata, tako da žoga ni šla nikamor. Primorjasi so nato spravnili tekmo ter začeli žogo dvigati v zrak ter so tudi skoraj vse štiri gole tega dela igre napravili z glavno.

Po odmoru je črna-bela obramba preveč riskirala in je bilo tudi precej nesigurno, tako da so domači iz vseh prodorov zabili dva gola, enega pa je sustvaril branilec Bertonec. Gostje so bili seveda od začetka do konca vidno v premoči, kakor so domači proti koncu igre reagirali z igro na moža.

Občinstva je bilo še precej, tekmo je sodil dobro g. Lukežič.

Maribor : Čakovečki 1:1 (1:1)

Maribor, 1. marca.

Prvi nastop Čakovčanov v letošnji nogometni sezoni v Mariboru je vzbudil med privrženci nogometa precej zanimanja, tako da se je na gršču v Ljudskem vrtu zbralo skoraj 900 gledalcev. Moštvi sta nastopila v naslednjih postavah:

Maribor: Koren, Konič, Cibal, Kramberger, Kirbiš, Gomoli, Miloš, Treo, Kolar, Leban, Kubo.

ČSK: Istvanović, Vamplin, Vaš, Mihačković, Janič, Mekovec, Breslauer, Megla, Hrajbak, Takač, Novak.

Maribor je bil primoran nastopiti brez dveh najboljših igralcev Domicija ter Najzarja in Vodeba in zato ni mogel ponoviti one igre ki jo je pokazal prejšnjo nedeljo. Napadalna vrsta je sicer v danih razmorah zaigrala dovolj dobro, toda bila je preveč navezana sama nase ter brez podpore od zadaj. Kriska vrsta je bila večinoma zaposlena v obrambi, ker sta bila oba branilca obupno slaba. Igra je bil tudi vzrok, da je bila vsa igra Maribora razgrajena. Čakovčani so danes zaigrali z elanom in požrtvovalnostjo. Fantje so prav hitri, toda nekoliko premaško disciplinirani; njihovo prerokanje je napravilo prav slab vtis. Gostje so oporili večnoma s prodori, ki so bili vselej zelo nevarni. Zato je res, da nimajo niti enega igralca, ki bi znal izkoristiti zrele situacije. Najboljšo formacijo so imeli v obrambi, kjer sta s odklovala zlasti oba branilca z lepimi odbojnimi strelji. Krilci so bili predvsem požrtvovalni. V napadu je bila dobra desna stran, vendar je igrala preveč egoistično. Start nekaterih igralcev pa je bil preoster, pri čemer je najbolj trpel vratar, ki so ga tudi občutno poškodovali.

V ostalem je bila tekma borba dveh enakovrednih nasprotnikov, kjer se je pač vsak trudil, da bi dosegel zmago. Do odmora je bila igra nekako izravnana, pozneje pa so bili Čakovčani v rahli premoči. Če danes niso dosegli zmage proti slabemu nasprotniku, jim daje to slabo spričevalo. Tekma je bila odigrana na precej slabem terenu in je bila zato kvalitativno na precej nizki stopnji.

Oba gola sta padla že v prvem polčasu, in sicer za Maribor v 4. minuti po Lebanu, za ČSK pa v 43. min. po Takaču.

Tekmo je sodil g. Dolinar iz Ljubljane, ki pa je imel zaradi ostrega tempa težko stališče, vendar je svojo nalogo opravil dobro, gotovo pa je bil objektivno.

V predtekmi sta igrali prvenstveno tekmo rezervi Maribora in Rapida, ki se je končala neodločeno 2 : 2.

Atletiki : Rapid 2:1 (0:0)

Celje, 1. marca. V prisotnosti 400 gledalcev je bila popoldne na Glaziji odigrana podsavazna prvenstvena tekma med domačimi Atletiki in mariborskim Rapidom. Obe moštvi sta nastopili v najmočnejših postavah in zaigrali zlasti v drugem polčasu z velikim elanom. Napada na obeh straneh nista bila najbolj povezana in sta obe moštvi zaigrali nekaj lepih pozicij, defenzivno pa sta bili obe prav dobri.

Do odmora sta bili enajstorični precej enaki. Dež je močno kvarilo igro v tem delu. Napadi so se neprestano me-

Ostale nogometne tekme

Zagreb: Gradjanski : Hajduk 9 : 1, Concordia : Sparta 1 : 1.

Varaždin: Slavija : Hašk 3 : 0.

Beograd: Jedinstvo : Sparta 4 : 2 (3:1), Jugoslavija : Mitić 5 : 0 (2:0).

Alais: Jugoslavija (Beograd) : Olympique 2 : 0 (1:0).

Dunaj: Prvenstvo: Sportklub : WAC 2 : 1, Admira : Favoritner AC 8 : 3, Rapid : Libertas 2 : 1, Wacker : FAC 1 : 0, Austria : FC Wien 1 : 1, Hakoah : Vienna 3 : 0.

Praga: Prvenstvo: Prostějov : Morav. Slavia 4 : 2, Sparta : DFC 3 : 0, Kolín : Zatec 2 : 1, Slavija : Viktorija (Plzeň) 7 : 2, Plzeň : Bratislava 6 : 2, Kladno : Teplicer FC 5 : 3, Zlidenice : Nachod 2 : 0.

Rim: Prvenstvo: Napoli : Alessandria 1 : 0, Triestina : Ambrosiana 2 : 1, Turin : Palermo 1 : 0, Bologna : Brescia 2 : 1, Rim : Bari 3 : 0, Milan : Genova 1 : 0, Juventus : Fiorentina 0 : 0.

Budimpešta: Prvenstvo: Hungaria : Kispest 1 : 0, Ferencvaros : Bocskaý 2 : 0, Újpest : Salgotarjan 10 : 0, Phöbus : Szeged 3 : 2, Soroksar : Attila 2 : 2, III. okraj : Törökves 2 : 0.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 21-24

SAMO SE DANES OB POL 3. URI
ADOLF WOHLBRÜCK
v kriminalno-ljubavnem filmu
BIL SEM
JACK MORTIMER

Smuk z Zelenice — revija najboljših

V hudi konkurenci je med 28 tekmovalci zmagal član jeseniške Skale Joža Novak. Preček pa četrti.

Tržič, 1. marca.

Za tradicionalni smuk z Zelenice je vladal tukaj veliko zanimanje. V zadnjih dneh je zapadlo skoraj meter novega suhega snega, žal pa tekmovalci zaradi goste megle niso mogli trenirati. Na srečo se je popoldne zjasnilo, tako da je bilo za tekme prav idealno vreme.

Praga je vodila s sedla Zelenice po pomočju Begunjčice in strmim plazju skozi gozd do državne ceste, cilj pa je bil pri vesterjarju pri Sv. Ani Višinska razlika je znašala 500 m. Start je bil točno ob 13.

Tekme so se udeležili tekmovalci jeseniške Skale, SK Ljubljane, SK Poljane iz Kranja, Slalom kluba 34 iz Ljubljane ter seveda poboževilna ekipa domačega SK Tržiča, prireditelja tekme.

Podrobni rezultati so bili naslednji:

- 1. Novak Joža 3 : 51 1/2, 2. Heim Hubert 3 : 53 1/2, 3. Urban 4 : 00, 4. Praček Ciril (vsi štirje Skala) 4 : 02 1/2, 5. Ankele 4 : 29 1/2, 6. Carman (oba SK Tržič) 4 : 31, 7. Katnik (Skala) 5 : 0, 8. Babič (SK Tržič) 5 : 04 1/2, 9. Mikuletič (SK Ljub-

ljana) 5 : 11 1/2, 10. Masteri (SK Tržič) 5 : 32 1/2.

Izmed 23 tekmovalcev na startu je prispelo na cilj 22 vozačev v konkurenci ter trije izven konkurence. Razen zmagovalca sta se odlikovala naša olimpijca Heim in Praček, med katrima je posebno slednji presmučal tri četrtine proge v drznem smuku, izgubil pa je mnogo zato, ker se je moral izogniti poškodovanemu tekmovalcu, ki se ni mogel umakniti s proge. Zmagovalcec Novak je pri tej tekmi dosegel svoj največji dosedanji uspeh.

Med moštvi se je kot prva plaštrala jeseniška Skala, ki si je s tem že tretjič priborila dragoceni prehodni pokal tvrde Glanzman & Gassner. Doslej beleži Skala 3, SK Tržič 2, SK Ljubljana pa 1 zmago. Drugo mesto med moštvi je zasedel SK Tržič, tretje pa SK Ljubljana.

Pri razdelitvi nagrad je bilo izrečenih več pozdravnih nagovorov, med katerimi je predsednik GZSP dr. Miha Potočnik posebno poudaril zasluge SK Tržiča, ki je kot prvi klub pri nas uvedel tekmovanja v alpskih disciplinah.

še en pregled iz Ga-Pa

Sportna bilanca 10 dnevnihi dogodkov v okviru IV. zimskih olimpijskih iger

Zdaj, ko je v Ga-Pa ugasnil olimpijski žar in se udeleženci po krajših in daljših ovinkih polagoma vračajo v svoje domovine, je prav, da se enkrat v velikem preglednem izidu olimpijskih tekem v zimskih sportih, značilno je, da so bili z njimi na splošno zadovoljni prav vsi; oni, ki so računali na najboljšo mesto, pa so spravili nekaj manj, kakor tudi oni, ki so bili v naprej obsodeni na rezultate brez olimpijskih nagrad, pa so vsaj pokazali, da hočejo in so sposobni nastopiti v takšni konkurenci kot je bila na teh tekmovalnih. Ker je bila razen tega organizacija prireditev brezhibna in je tudi vreme bilo kakor nalašč zanje, je bila dolga vrsta olimpijskih prireditev ena sama desetredna manifestacija za vse obsegaajočo olimpijsko idejo in gojitev teh najlepših sportnih panog.

Smučanje

Pogledje najprej po smučskih disciplinah! V alpski kombinaciji — smuku in slalomu — so največji uspehi dosegli domači, ki sta jim Krista Cranz in Franc Pfnür priborila dve zlati kolajni. Tudi oboje srebrni sta v tej disciplini prejela dva domačina in šele bronasta je pripadla Norvežanki in Francozu. Sicer pa so se med ženskami postavile še Švicarke in Angležinke, ostale — najboljši čudno za toliko favorizirane Italijanke — pa so morale ostati še precej zadaj. Mi tukaj nismo imeli nobene tekmovalke ki bi pa med takšno elitno in na oni progji najbrže tudi ne imela mnogo besede. — Tudi med moškimi so v prednjih vrstih štirje Nemci in trije Norvežani — z Birgerjem, Ruudom vred — potem pa so Američani in Angleži in kar za njimi Jugoslovanci. Naš najboljši — Ciril Praček — zavzema 15. mesto in ima za seboj vse Čehoslovake, Italijane, Madžare, Poljake in Rumune. Skoda, da smo v smuku izgubili še večjega favorita Heima, da bi nas bil morda še za mesto ali dve prvaknišji višje. Toda v sportu — tudi zimskem — ni treba samo znanja, ampak tudi sreče in — voje! To pot nepopravljivo za štiri leta, toda klub temu — prav dobro. Disciplini sta pokazali, da so se severnjaki odločno prijeti tudi alpskih disciplin, vendar pa so jim Srednjevropci — posebno v slalomu — za zdaj še premočni. Trajalo pa najbrže ne bo dolgo, ko bodo tudi tukaj imeli najmanj nekaj besedo!

V stafeti 4x10 km so pogoreli Norvežani in Švedci pred žilavimi Finci, ki so za borni sekund — pri skoraj triurnem teku — odnesli zlato kolajno. Tehnica se je nagnila v njihovo korist še v drugi polovici proge, kjer sta Lådhe in Jokanen nadoknadila izgubo in za pike metre pred nosom spravila norveško ekipo ob zmago. Lep uspeh so tukaj zabeležili tudi Ilirijani, ki se ponešajo z najboljšim srednjevropskim mestom, Nemci pa so kot šteti zaostali še za Čehoslovaki. Naša stafeta po slabem teku Jakopiča Gustla po prvi predaji klub vsem naporem ni mogla poravnati izgube in je teko, za pike razliko niti dveh celih minut ostala za avstrijsko

in francosko na 10. mestu. V tej disciplini smo torej odrezali nekoliko slabše kot po računih na papirju, toda za nami jih je prišlo na cilj še pet in je plesman glede na naše rezmeze z zmerom prav lep.

V teku na 18 km je bila konkurenca impozantna, saj je startalo za obe ocen — posamezno in za kombinacijo — nit manj kot 115 tekmovalcev. Tudi tukaj so za posamezno pogoreli Norvežani v korist Švedov, ki so s svojim Larssonom slavili najvišjo olimpijsko čast. Do 10. mesta so nato spet serni severnjaki in šele tukaj sta po vrsti dva Čehoslovaki (Mihaelak in Simunek), potem pridejo polagoma še Italijani in Nemci. Za nas med prvimi dvajsetimi v tej konkurenci ni bilo mesta, toda s Klenčnikom na 23. in Smolejem na 25. mestu smo, že dostojno reprezentirali naše mlado smučarstvo. Sabsse nam je šlo za kombinacijo, kjer so trojno olimpijsko slavo poželi sami Norvežani, zavidljivi mesti (4. in 5.) pa sta rešila Čeh Šimunek in Italijan Menardi. Naši kombinatorici so pač nekoliko jačji v skokih, sam tek pa jim ni pomagal več kot do najboljšega 29. mesta in še višje. Razen tega smo enega izgubili! Tudi s skoki si nismo izboljšali položaja ter so nas potisnili še nazvoj v zadnjo tretjino. Zaradi teh mest se ne smemo posebno udarjati na prsa: morda je bil ta sunek zadostno svarilo, kako in kje nam je treba v bodoče še večjih priprav in sistematičnega dela. Sicer pa moramo imeti vedno pred očmi, da so bili na vsokem startu tekmovalci mednarodnega razreda, ki nimajo nikjer več na svetu vrstnikov!

Disciplina, za katero smo prav na tihem gojili največje nade, je bil vztrajnosni tek na 50 km, smučski maraton, za katerega precej udeleženihi držav sploh ni moglo postaviti spobne konkurence. Prvo kar je dalo tej disciplini glavni pečat, je bila trojna olimpijska zmaga Švedov, ki so z njo postavili daleč ob stran Norvežane, pa tudi Fince. Za nemeček so imeli še na 4. mestu svoja dva človeka, tako da je bila za mesta proti desetemu strašna stiska. In kljub temu ji naš Smolej — za edinim najboljšim Srednjevropcem Čehom Musilom — zasedel naš časno 10. mesto ter zbudil pozornost vsega sportnega sveta v Garmischu in ostali Nemčiji, posebno še, ker so daleč za njim ostali vsi štirje Nemci, pa še cela vrsta slovitihi mednarodnih tekmovalcev s severa in ostale Evrope. Tudi Zemva in Knap sta se tukaj držala nadvse dobro in prav tako »neslano« vso nemško ekipo in posamezne Italijane in Poljake. V teku na 50 km smo spet krepko posegli v olimpijsko borbo in opozorili svet na našo mlado domovino, ki je lahko po tako kratkem času smotnih priprav poslala v mednarodno zimskosportno arno takšno zastopnike.

Nazadnje so bili skoki, disciplina, kjer živimo doma med dvema ekstremoma, med delom od začetka in treningom po pravem sistemu ter mamutsko skakalnico in bajnimi doljavami, za katere pa sami nimamo skakalcev. Na velike lovorike tudi tam z olimpijske strmine nismo računali, toda kljub temu smo videli in slišali še

manj kot smo pričakovali. Sej je vse res, da je bila konkurenca drugačna kot kdaj poprej, in je bilo treba startati pred mednarodnim sodniškim zborom in skoraj 150.000 pozornimi gledalci, toda kljub temu so naši pokazali le eno, da znajo smukniti preko močta sigurno, da pristanejo na strmini brez padca. V ostalem pa se zdi, da jim je vse, kar so vsaj večasi tako radi kazali na planiški skakalnici, ušlo hipno iz spomina. Za stilo so morali tudi sodniki sigariti po zelo nizkih ocenah, ker bi se sicer ne mogli zgoditi, da bi nekateri s krajšimi doljavami zasedli mesta pred njimi. Zada je še samo trije nesrečniki, ki so na tej elitni skakalnici tekmi pokazali, kako se po skoku pače v sneg, dva Japonca in Finec Pälli. Med našimi je res — ne glede na vrstni red v seznamu izidov — najbolj usjral korajžni Pribovek, ki pa je žal pri drugem skoku izgubil nekaj metrov daljave in s tem najbrže tudi nekatera boljša mesta. Zlato kolajno je v ogorčeni borbi s Švedom Ericsonom opravil »krajši skakalec«, veliki norveški mojster Birger Ruud, ki ga je pač težko dvigniti s prestola.

Najboljši Jugosloven Jeseničan Franc Smolej

(foto Struna)
na kontroli pri km 44 — na 50 km progi s časom 3 : 23 : 08. V skupni klasifikaciji je kot drugi Srednjevropec zasedel 10. mesto s časom 3 : 47 : 40, samo 17 : 39 slabšim od časa olimpijskega prvaka Šveda Viklunda.

Hokej na ledu

Za olimpijske kolajne v hokeju na ledu se je v Garmischu potegovalo 15 narodov, med katerimi so bili po štirje že v naprej ocenjeni za »gornjo« in štirje za »spodnjo« hišo. Po tej glavni razdelitvi so nato vsa sodujoča moštva razporedili za tekmovanje v štiri skupine, in sicer skupino A s Kanado, Avstrijo, Poljsko in Latvijo, skupino B s Švico, Italijo, Ameriko in Nemčijo, skupino C s Čehoslovaško, Madžarsko, Francijo in Belgijo ter skupino D z Anglijo, Švedsko in Japonsko. Prve izločilne tekme so prinesle več ali manj pričakovane rezultate in že pri njih se je videlo, da so kandidati za zadnjih osem, ozir. zadnje štiri kajpada Kanada in pa Anglija, Amerika ter Čehoslovaška in Nemčija. Za polfinalne so se razen gornjih kvalificirale še Avstrija, Madžarska in Švedska. Prvo senzacijo v polfinalu so pripravili hvaležni publik Angleži, ki so proti vsemu pričakovanju porazili Kanadčane z 2 : 1. Pravo, da so Kanadci prejšnjo noč preživel precej veselo, opazilo pa se je tudi med igro, da so precej od zgoraj gledali na svojega nasprotnika. Konec je bil zanje porazen; vratar, ki je sicer po svoji pozi najbolj originalen pojav na lednem polju, je po rezultatu za Angleže izgubil živce in skakal ter priganjal svoje kot obseden. Nič ni pomagalo; ta poraz je stal Kanado zlato kolajno. Druga igra, ki bo ostala igralcem in gledalcem še dolgo v spominu, se je zaključila po dveurni ogorčeni borbi neodločeno. Nemčija in Anglija sta po rezultatu 1 : 1 dobili vsaka po eno točko, toda za Nemčijo je bilo to že premalo, da bi bila prišla v finale. Med zadnjimi moštvi sta bili po dve ameriški in dve evropski moštvi: Amerika in Kanada ter Anglija in Čehoslovaška. Odtod je šlo takole: Anglija in Amerika sta prav tako pri trikatnem podaljšku brez gola razdelili obe točki, Kanada je obratunal s precej onemoglihi Čehoslovaki kar s 7 : 0. Malo manj so jih našli bratje s severa dobili tudi od Angležev. (0 : 5); res pa je, da to pot že niso več kot čakali, da bo konec. Še najbolje so odnesli pri Američanih, od katerih so dobili samo dva gola. Zaključni dan sta se udarili še Kanada in Amerika, kjer so bivši in dolgoletni prvaki odnesli obe točki samo s piko zmago 1 : 0. Anglija je tako brez poraza postala olimpijski in svetovni prvak. Tablica, ki daje najboljši pregled, je pa s teh finalov takale:

Anglija	3	2 1/2	1 1/2	7:1	5:1
Kanada	3	2	1	9:2	4:2
Amerika	3	1 1/2	1 1/2	2:1	3:2
ČSR	3	0	3	0:14	0:6

Stvar z razdelitvijo v razne boljše in slabše skupine je po odločilnem porazu Kanade imela nekoliko neprijetnih posledic, kajti dolgoletni svetovni mojstri v hokeju na ledu so ugovarjali, češ da bi morali za finale še enkrat igrati z Angleži. Toda zvonjenje po toči in sklicavanje, češ da niso vedeli, da je turnir organiziran brez nekaj ugodnosti za največjega favorita, je bilo prekasno. Tako je prvič v zgodovini hokeja na ledu romal naslov olimpijskega in svetovnega prvaka v Evropo, drugič v zgodovini te igre pa so ga Kanadci izgubili.

(Se bo nadaljevalo.)

L. S.

Ljubljanski šoferji

so snovi »Pri levcu polagali obračun dela v preteklem letu. Zbor je vodil predsednik g. Plantan. Tajnik g. Malahovský je podrobno orisal delo organizacije, ki se je zelo trudila za izboljšanje položaja šoferjev. O stanju blaginje je poročal g. Cernar. Blagajna izkazuje lep prebitke. Na zboru je bilo tudi prečitano poročilo o delovanju saveza, ki pa zaradi sporov v organizaciji ni imel posebnih uspehov.

Teden dni filma

Zolajeva „Nana“ v filmu

Sloviti Zolajev roman »Nana«, ki ga žal še nimamo prevedenega v slovenščino, pa ga slovenski bralci zmožni francoščine in nemščine po večini poznajo, je filman, vloga Nane igra Rusinja Ana Stenova, katere umetnost smo v Ljubljani imeli priliko že občudovati. Zlasti iz filma »Bratje Karamazovi« nam je Stenova v spominu kot igralka odličnih sposobnosti. Enako izvrstna je tudi v tem filmu, kakor sklepamo iz raznih tujih kritik. Ostale pomembnejše vloge v filmu »Nana« imajo Phillips Holmes, Lionel Atwill, Richard Bennett in drugi.

Dejanje se godi v Parizu l. 1870. Nana (Stenova), očarujoča mladenka s ceste, postane ljubica Gastona Greinerja (Benet), gledališkega ravnatelja, ki jo tudi angažira za gledališče. Prvi njen nastop

je triumf. Ves Pariz je navdušen in najbogatejši kavalirji tekmujejo za njeno naklonjenost. Nana se pa zagleda v mladega poročnika Georgesa Muffata (Holmes), ki ji vrača ljubezen. Georgesov brat Andre, ki bi si rad priboril Nana, izposluje bratovo premeščenje v Alžir. Nana, ki jo je Greiner vrgel na ulico, pričakuje od Georgesa pismo, a nikake vesti ni od njega. Andre Muffat se ji vsiljuje. Nana pristane in spet igra v gledališču. Pariz nori za njo. Nastane vojna s Prusijo, Georges se vrne in najde Nana v bratovem naročju. Hoče ubiti brata, a v sosedni sobi počasi strel: Nana je izvršila samomor, da pomiri oba brata.

V Ljubljani se bo predvajalo to vsebinsko in tehnično odlično filmsko delo te dni.

Ana Stenova v vlogi Nane.

Vlasta Burian

v »Lažnem vitezu«

Vesela komedija »Lažni vitezi« (Held einer Nacht) se bo začela v nedeljo predvajati v Elstnem kimo Matici. Glavni vlogi igraata Čeh Vlasta Burian kot krojaški po-

močnik in lažni vitez in pa Theo Lingon kot učitelj. Vsebina filma so nenavadne pustolovščine krojaškega pomočnika, ki je nenadno postal vitez. Vse delo je prepleteno s tako posrečenimi komičnimi zapletki, da se gledajoče občinstvo ne more ubraniti smeha. Glavno žensko vlogo igra enako posrečeno Betty Bardova. Režiral je delo Mac Fric, a glasba je Fialova.

Žena v sodobnem svetu

Protest beograjskih feministk

Zadnja številka »Ženskega pokreta« prinaša resolucijo, ki je bila sprejeta na občnem zboru beograjskega Ženskega pokreta. Resolucija je verna podoba položaja vseh poklicnih žen v naši državi, zato jo priobčujemo v tej rubriki z željo, da bi našla vsaj malo odmeva pri tistih, ki bi ji lahko ugodili:

1. 1.) V državnih in samoupravnih korporacijah obstaja jasna tendenca, da se tudi ženskam s popolno kvalifikacijo preprečuje vstop v službo, a onim, ki so že zaposlene, se onemogoča napredovanje. 2.) Obe zadnji uredbi o znižanju prejemkov državnim nameščencem težita za tem, da se za poročene žene ustvarijo taki pogoji, ki bi jih prisilili, da zapuste službo. 3.) Zahtevamo, da se v uredbi za poštnotelegrafsko službo ukinejo določila, ki odražajo procentualni odnos moških in ženskih uslužbencev. Na mesto pripravilnika v beograjski centrali mora biti postavljena žena. 4.) Zahtevamo, da se ukine praksa, ki je prišla zadnja

leta v navado, da avtonomne ustanove, kakor so Narodna, Hipotekarna in Agrarna banka, v svojih razpisih služb izključujejo ženske. Isto zahtevamo za razpise služb v državnih monopolih. 5.) Zahtevamo, da se vnese v zakon o srednjih in učiteljskih šolah, da morajo biti na ženskih šolah direktorice. Zahtevamo, da ministrstvo prosvete opusti namero, da izpolni nova učiteljska mesta izključno z učitelji (moškimi). Pri novih nameščenjih naj se ozira na učitelje in učiteljice v sorazmerju s številom brezposelnih med učiteljicami in učitelji. 6.) Zahtevamo, da se ukinejo vse uredbe o znižanju dohodkov državnih in samoupravnih uslužbencev.

II. Da bi se vsaj malo ublažila velika beda med delavstvom, naj ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje čim prej predloži narodni skupščini zakon o minimalnih mezdah, ki morajo biti za oba spola enaka. Zakon o osemurnem delavniku naj se izvaja čim strože.

bi se nedovoljivo posvedočilo poglavarstvo moža v družini. Po mnenju sodišča pa bo za obsodbo zadostovalo že samo namigovanje na taka dejanja, da se ugotovi izraz omalovaževanja moža.

Še en primer nam more jasno predočiti, kako daleč posega zaščita družinske časti: Pred magdeburškim sodiščem sta bila obsojena dva trgovca nearijske rase na štiri, odnosno eno leto zapora, ker sta v svojem lokalu poljubila svoji prodajalki, ki se temu nikakor nista upirali in tudi nikakor nista želeli kaznovanja »zločinca«. Sodišče pa se je zadovoljilo s tožbenim predlogom očetov, ki je izjavilo, da leži v dejanju nearijecov pač žalitev očetov kot glavarjev družine. Obremenjena je bila židovska kri, olajšilna pa aktivna udeležba ne bojšiču.

Predsednik sodišča je obžaloval, da ta prestopek ne spada pod zakon o rasni oskrbi, ki se nanaša le na spolne odnose. Obžaloval je, da obtožena ne more za ta prestopke spolno onemogočiti, ker bi le to ustrezalo zdravemu narodnemu čutu. Izrazil pa je upanje, da bo to omogočil zakon, ki bi ga bilo mogoče izdati še pred odpustitvijo obeh škodljivcev iz zapora. Vse to zaradi poljubov, proti katerim dekleti nista protestirali. K.

VERMOUTH
boljši od vsake inozemske znamke
dobite pri tvrdki
PERO KOLIĆ - Dubrovnik
velvetgrovača z vinom
VZOREC NA ZAHTEVO: 2 orig. steklenici po 1 liter franko poština in pakovanje
Din 80.-

Francozinje za žensko volilno pravico

Med tem ko so prejšnji mesec zborovale v Parizu ženske predvsem za izboljšanje njihovega materialnega položaja in proti zapostavljanju v službi, se je v februarju vršil V. kongres Narodnega združenja za žensko volilno pravico. Poročilo o tem kongresu, ki ga prinaša »L'Oeuvre«, pravi, da se je zborovanje zaključilo z najlepšimi nadami za bodočnost.

Zborovalke so pokazale na Madrid: Med tem, ko je tam volilo 304 tisoč žensk nasproti 250.000 moških, se morajo Francozinje, ki so nedvomno na višji stopnji kulture od Španjolke, še boriti za politično enakopravnost. To-

da zdaj, ko se je v senatu zavzela za ženske pravice močna skupina pod vodstvom predsednika Milliés-Lacroixja, imajo žene upanje na uspel. Ta skupina je predložila vladi posrečen predlog, ki ga je utemeljevala s pomembnostjo ženskega dela v javnem življenju. Poleg tega je predložil še drug poslanec zahtevo po splošni ženski volilni pravici. Žene na Francoskem so prepričane, da bodo kmalu prišle vsaj v občinske odbore. Zdjaj bodo šle s podvojeno pridnostjo na delo, da vzgore najširše plasti žen za razumevanje političnega življenja in za delo v politiki.

Zbor vojnih invalidov

Za izboljšanje sedanjega invalidskega zakona

Ljubljana, 1. marca.

V Mestnem domu so se danes dopoldne zbrali člani in članice krajevnega odbora Združenja vojnih invalidov, da čujejo poročila o delovanju svoje organizacije v preteklem letu. Polna dvorana je pričala, da vlada med invalidi za organizacijo veliko zanimanje. Zborovalke je pozdravil predsednik krajevnega odbora g. Vekoslav Mlekuš in predlagal, da se pošljejo Nj. Vel. kralju Petru vdanostna, ministrskemu predsedniku in ministru za socialno politiko in narodno zdravje pa pozdravna brzojavka, kar je bilo soglasno sprejeto. V kratkem govoru je nato predsednik poudaril težkoče vojnih invalidov in njih borbo za obstanek, orisal delo odbora in se zahvalil za podpore vsem dobrotnikom, zlasti bankski upravi, mestni občini in TPD.

Iz tajniškega poročila g. Metlike pozvemo, da šteje organizacija 327 članov (245 moških in 182 žensk). Med letom je umrlo 5 članov, katerih spomin so navzoči počastili stoji. O stanju blagajne je poročal g. Rakuš in na predlog revizorja g. Dermaše je bil odboru soglasno izrečena razrešnica.

K besedi se je nato oglašil zastopnik občinskega odbora g. Tomc, ki je v glavnem orisal hudo borbo združenja za izboljšanje invalidskega zakona. Z invalidskim zakonom leta 1929 je bila črtana skoro polovica invalidov, in sicer po večini onih, ki so invalidi zaradi bolezni. Združenje se bori za to, da bi se vsaj hudo bolnim invalidom spet vrnila pravica invalidnine. Ena izmed najvažnejših zahtev vojnih invalidov je tudi zvišanje davčnega cenusa od 100 na 170 Din. Kakor znano, invalid, ki plačuje 100 Din davka, ne prejema invalidnine. Govornik se je dotaknil tudi vprašanja zaposlitve vojnih žrtev in navedel, da se nihče ne ozira na člen 26. invalidskega zakona, ki striktno določa, kje in kdaj naj se zaposlijo vojne žrtve.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji

Maribor preko nedelje

Maribor, 1. marca.

Mariborski zdravniki so imeli te dni občni zbor, ki ga je vodil predsednik primarij g. dr. Čermič. Po poročilih funkcionarjev so bili izvoljeni primarij dr. Mirko Čermič za predsednika, dr. Rudolf Kac za podpredsednika, dr. Milko Bedjanec za tajnika, dr. Mila Kovačeva za blagajničarko, dr. Kreuziger za knjižničarja. V odboru so dr. Klasinc, dr. Velker, dr. Kučevic in dr. Skalleky. Namestnika sta dr. Ramšak in dr. Stamol, predsednika pa dr. Marin in dr. Novak.

Združenje prevoznikov obrti v Mariboru je imelo sredi pri »Gambirinu« redni letni občni zbor. Vodil ga je predsednik Sluga, poročilo o delu pa je podal tajnik Anton Krepek. Na zboru je bil navzočen tudi mestni obrtni referent dr. Senkovič, ki je pri slučajnostih zborovalce prisrčno pozdravil. Združenje šteje 285 članov, med temi je 146 avtomobilskih izvoščkov, 110 prevoznikov in 29 izvoščkov. Pri volitvah je bil izvoljen pretežno dosedanji odbor s Slugo kot predsednikom in Bojkom kot

podpredsednikom. Starokatoliška cerkvena občina je imela dopoldne ob lepi udeležbi redno letno skupščino. Predsedniško poročilo je namesto pokojnega predsednika Toneta Hrena podal njegov namestnik Ivan Vrabl. Tajniško poročilo je podal šegula, blagajniško pa Podgornik. Za novega predsednika je bil izvoljen učitelj Leopold Reja, za namestnika pa Franjo Čoš.

Železničarji, člani JS so imeli dopoldne v postajni restavraciji letno skupščino, ki se je je med drugim udeležil kot delegat občinske uprave JS prof. Bizjak. Občni zbor je pokazal lepe uspehe plodnega propagandnega dela za naše morje v vrstah mariborskih železničarjev. Pri volitvah je bil izvoljen pretežno dosedanji odbor, ki jamči, da bo delovanje tudi v prihodnje uspešno.

Nad sadno drevje so se spravili. Posestniku Josipu Mesarcu v Jareninskem dolu so neznanec porezal v njegovem sadovnjaku 21 jablan. Za zlikovci poizvedu, jejo.

Smrtna nesreča v kannolomu

Eksplozija mu je raztrgala glavo in oče

Bregana, 1. marca. Blizu Bregane je več kannolomov, kjer se koplje kamen za pespanje cest in za žganje apna. Apnenice je zlasti mnogo od Breganskega sela do Gabrovice. Tako ima tudi svojo apnenico podjetnik Mijo Lazič, trgovec iz Breganskega sela. Potrební material si nabavlja iz bližnjega kannoloma, kjer so zadnje dni razstreljali skale. Čeprav so delavci tega dela že navajeni, je vendar usoda hotela, da se je v soboto pripetila grozna nesreča. Delavec Janez Frigelj iz Breganskega sela, star

okrog 50 let, oženjen in oče enega otroka, se je pri razstrelitvi apnoce peči prepozno umaknil. Eksplozija mu je raztrgala glavo in mu noge skoro odtrgala od trupla. Razumljivo je, da je obležal na mestu mrtev.

Frigelj se je že pred leti pripetila slična nesreča, a je vendar ozdravel, ostal pa je slep na eno oko. Na drugo je pa slabo videl. Zaradi razbitega zobnega mostu je tudi s težavo govoril. Usoda je pač hotela, da je postal nesrečni delavec žrtev svojega poklica.

Iz naše dunajske kolonije

Dunaj, 26. februarja. Slovenski krožek na Dunaju je zaključil svoje predpustne zabave z uspešno prireditvijo na pustno nedeljo v svojih lepih prostorih hotela »Fusch« na Mariahilferstrasse. Velika in mala dvorana sta bili nabito polni. Tamburaški zbor pod vodstvom prof. Viskoviča je razveseljeval občinstvo z narodnimi in umetnimi popevkami; vmes

se pela gdč. Lohotkova razne pesmi ob spremljevanju tamburašev. Koncertna pevki gdč. Leni Lapajnetovu je dovršeno zapela Pavličeva »Padiče so svetne sanje« in Krekova »Tam zunaj je sneg«. Spremljal jo je na klavirju podpredsednik krožka prof. g. Anton Trost. Po spredu je bil v mali dvorani živahen ples ob godbi društvenega malega orkestra, Tamburaši pri-

vablajo v krožek ljudi iz najbolj oddaljenih krajev velikega Dunaja, ki jih nisimo nikdar poznali.

Zadnje čase so se očeniki krožka tudi akademiki obnovljenega društva »Sloga«, kar kaže, da sedanje dunajsko dijaštvo bolje razume nalogo našega dijaštva na Dunaju. Teko pripomore tudi narodno dijaštvo k boljšemu delovanju pinega res delavnega društva, kar bo vsej naši jugoslovski koloniji v veliko korist. G. poslanik je »Sloga« na obnovenem občnem zboru pred 14 dnevi zelo pohvalil prav zaradi takega umevanja dijaškega dela na Dunaju.

Češki Sokol je imel v soboto 15. februarja v Narodnem domu »svidenjsko zabavo«, tistih Čehov, ki so lani posetili Dalmacijo. Slovenski krožek je poskrbel za večji nastop v dalmatinskih narodnih nošah in s prigodnimi našim petjem. Plesali so kolo in povzdignili to bratsko veselico z našimi popevkami. Po stonah so visle slike našega Jadrana, a dvorana je bila okrašena s češkimi in jugoslovenskimi zastavami. Oder je predstavljal velik park, ki se je imenoval »Koradjordije«.

V kratkem bomo imeli skupno sejo s »Sloga« in Združenjem jugoslovenskih žen zaradi priprave na naš veliki koncert 28. marca v češkem Narodnem domu. Po daljšem času stonimo pred dunajsko publiko s tako prireditvijo. Pa saj imamo odlične tamburaški zbor, imamo orkester in imamo v svoji sredi izvrstne glasbenike, pevce in pevke. Tako si prizadevamo na vse moči, da bi držali skupaj to tako lepo kolonijo. Zal nas prav nič ne podpirajo prav tisti, zaradi katerih smo krožek ustanovili.

Iz domovine smo prejeli zadnji mesec podporo 107 šilingov, ki so nam prav prišli, zakaj stroške imamo navadno prav izdatne. Krožek pa je doslej tudi res opravičil vsako podporo, saj lepo skrbi za čast slovenskega in jugoslovenskega imena na Dunaju. gs.

Nič ne škoduje, če veš..

Število porok in rojstev v Italiji stalno pada, čeprav se oblastva kakor znano že nekaj časa trudijo, da bi se to število povečalo. L. 1935. je bilo 26.000 porok manj kakor l. 1934., rojstev pa za 24.400 manj. Na vsem svetu popije človeštvo 2.250.000 litrov vina, 800.000 litrov piva in 50 milijonov skodelic kave na uro; poje pa v istem času 30 milijonov kilogramov mesa in dva in pol milijona jajc.

1. januarja letos je bilo v Palestini 380.000 Židov, to je skoro ena tretjina vsega tamnošujega prebivalstva, ki se je v l. 1935. povečalo za 75.000 oseb.

Španija je imela v zadnjih štirih letih 14 različnih vlad s 70 ministri.

V drugi polovici letošnjega leta bodo odpušteni vsi ruski begunci, ki so v policijski službi v angleški koncesiji v Tientsinu na Kitajskem.

V osrednjem naučnem zavodu za plovbo v Leningradu so izumili pripravo, ki zagotavlja v megli varnost vožnje po morju.

Letos bodo v Parizu zgradili hinduško cerkev. Postavila jo bo Zveza Hindov, ki ima zelo mnogo pristašev tudi med Evropeci in Američani. Tudi London dobi hinduško cerkev.

Nova grebova

Umrli je včeraj v 81. letu starosti ga. Ana Serbčeva, mati trgovca Maksa v Mariboru, šolskega upravitelja Josipa v Ljubljani in ga. Natalije Pucove, soproge urednika »Jutrca«. Pogreb bo danes ob pol 17. s Tyrševe ceste 43, na pokopališču pri Sv. Križu. Bodi ji ohranjen blag spomin!

Preminila je gospa Marija Cerarjeva. Pogreb pokojnice bo v ponedeljek ob pol 16. iz hiše Zalosti, Rimska cesta 2. Blag ji spomin!

V ZASTAVLJAH SLOKAJH ZAPEKI SPREMLJANIH PUHEMOROIDIH IN OTEKLINAH

je naravna

FRANZ - JOSEFOVA

grenčica, užita tudi v malih količinah prvi blagoslov.

FRANZ - JOSEFOVA

voda milo učinkuje in zanesljivo odpirava tudi po daljši uporabi nikdar ne odreče.

Ogl. reg. št. br. 15465/35

Objave

Razstava zanimivih Zmitkovih slik. Danes dopoldne bodo odprti razstavo slik in risb iz zapuščine pokojnega akad. slikarja in prof. v p. Petra Zmitka, na njegovem stanovanju, Cesta 29. oktobra (Rimska cesta) 2, II. nadstropje. Razstavljenih bo okrog 280 različnih del, in sicer olinatne slike večjeja in manjšega formata, potem akvarel, perorisbe, oglje in svinčnik. Zbirka je zanimiva in poturna in obisk razstave toplo priporočamo. Vsa dela, ki so razstavljena, so naprodaj. Odprta bo ta razstava ves mesec marc, in sicer vsak dan od 9. dopoldne do 13. in popoldne od pol 15. do 19.

Jubilejni koncert Ljubljanskega Zvona bo drevi ob 20. v Filharmonični dvorani. Pele se bodo slovenske narodne pesmi iz Stajerske, Primorke, Bele Krajine, Koroske, Gorenjske in Dolenjske. Pod vodstvom zborovodje Matula nastopi 70 članov in članic mešanega zbora Ljubljanskega Zvona. Sedeti in sponed v knjigarni Glasbene Maticе.

Violinist Karlo Rupel bo igral na koncertu skladatelji Mozart, Bach in Beethoven slovenski skladbi za violino in klavir, in sicer Kogojev Andante in Škerjančev Romantični intermezzo. Na klavirju bo spremljala pianistka Zora Zamkova. Poleg omenjenih del bodo zastopani na koncertu skladatelji Mozart, Bach in Beethoven.